

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 16411
Tarih : 20.01.2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 20/01/2022 13:31
Sayı: E-120.10-
0951568

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Siyasi politikalar ve astronomik vergiler derin ekonomik krizin ortasındaki Türkiye’de sahte içkiden ölümleri her geçen gün giderek artırıyor. AKP’nin iktidara gelişinden önce Türkiye’de bu boyutta bir sahte ve kaçak içki sorunu yoktu. Kaçak alkol üretimi ve tüketiminde yaşanan artışın nedenlerinin saptanması, kaçak içki tüketimi nedeniyle yaşanan ölümlerin engellenmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci İç Tüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Prof. Dr. Mahmut TOĞRUL

TBMM İdare Amiri

Gaziantep Milletvekili

Genel Gerekçe

Türkiye, 47 Avrupa ülkesi arasında alkollü içki tüketiminde sonuncu, alkollü içkilerden alınan vergi yüzdesi bakımından üçüncü sırada. Avrupa İstatistik Ofisi verilerine göre, ithal ve yerli alkollü içki fiyatları sıralamasında Türkiye Avrupa'da alkollü içkinin en pahalı olduğu 3'üncü ülke; OECD verilerine göre, Türkiye dünya sıralamasında İzlanda, Norveç, Avustralya, İsveç ve Finlandiya'nın ardından en yüksek alkollü içki vergisi sıralamasında 6'ncı sıradadır.

Son on yılda alkollü içkilere getirilen yüksek ÖTV ve toplumsal baskı bu içecekleri tüketen ve üretenleri zor duruma sokmuştur. Alkollü içkilerden alınan vergi içki fiyatının yaklaşık %70,2'sidir. Bugün bir şişe rakının fiyatı asgari ücretli birinin günlük kazancından daha yüksektir. Bu durum sağlıklı üretim yerine maliyetleri farklı kimyasal kullanarak yapılan kaçak içki üretimini yaygınlaştırmıştır.

Ülkemizde son yıllarda vergilerin olağanüstü artışı nedeniyle alkol fiyatlarının artması sonucu sahte içki üretimi de ciddi oranda artmıştır. Alkollü içki fiyatlarında yaşanan artışla birlikte kaçak içki üretimi ve alkollü içki kaçakçılığı nedeniyle hayatını kaybeden insan sayısındaki artış endişe verici boyutlara ulaşmıştır. Alkollü içki vergilerinin yükselmesi ve etil alkolün piyasada satılması sonucunda merdiven altı veya vatandaşların kendi alkollü içeceklerini imal etmesi devletin yüklü miktarda gelir kaybına uğramasına neden olmuştur. Alkol kullananların ödediği doğrudan vergiyi söz konusu ürünün fiyatını tüketiciye ulaşana kadar birkaç katına kadar çıkarabilen uygulamalar, hem alkol kullanan kişileri cezalandırma hem de alkollü içki tüketimini caydırmak yoluyla yaşam tarzına müdahaledir.

Ölüme ve nörolojik hasara yol açan içki zehirlenmeleri (etil alkol, metil alkol, izopropil alkol) son on yılda sık yaşanan bir toplumsal sorun haline gelmiştir. Alkollü içeceklerden alınan yüksek ÖTV nedeniyle standart dışı üretim yapılan işletmelerde kullanılan metil alkol sebebiyle onlarca yurttaşımız hayatını kaybetmektedir.

Fiyat yüksekliği, vergi artışı merdiven altı piyasayı harekete geçiriyor. Özellikle geliri düşük vatandaşlarımızın ölümüne ve hayatta kalanların ise görme yeteneklerini kaybetmesinin yanı sıra ciddi sağlık sorunlarına neden olan kaçak ve sahte içki vakalarının önlenmesi büyük önem taşıyor.

Sorun teknik bir sorun değildir, toplumsal bir sorundur. Alkol ve alkollü içki alanını kontrol eden konuyla ilgili kurumların, sadece ölümler olduğunda değil, rutin olarak uygulanacak bir denetim planı çıkarmaları ve bu plana uygun denetimlerin aktif olarak gerçekleştirilmesi gerekir. Alkollü içeceklerdeki ÖTV düşürülmeli gerekli denetimler arttırılmalıdır.

Sahte ya da kaçak içki bağlantılı metil alkol zehirlenmesi vakalarındaki artış ve sahte içki üretiminin artışının nedenlerinin araştırılması, bu nedenden kaynaklı ölüm olaylarının bir daha yaşanmaması amacıyla gerekli tedbirlerin alınması gerekmektedir.

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	M. H. H.
2	NURAN İMİR	ŞIRNAK	N. İmır
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	MUŞ	G. K.
4	ALİCAN ÖNLÜ	TUNCELİ	A. Ö.
5	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	R. T.
6	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	A. K.
7	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	Ö. Ö.
8	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	E. A.
9	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	H. Ö.
10	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	Ö. F. G.
11	AYŞE SÜRÜCÜ	ŞANLIURFA	A. S.
12	MURAT SARISAÇ	VAN	M. S.
13	ŞEVİN COŞKUN	MUŞ	Ş. C.
14	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	A. A.
15	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	K. B.
16	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	M. Ç.
17	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	E. G.
18	NUSRETTİN MAÇIN	ŞANLIURFA	N. M.
19			
20	SEMRA GÜZEL	DİYARBAKIR	S. G.